

MEVCUT RESTORASYONLARA GÖRE POST YAPIMI

CONSTRUCTION OF POSTS FOR EXISTING RESTORATIONS

Emine NAYIR*, Selim PAMUK*, Mehmet S. BEYLİ*

Anahtar sözcükler : Post, standart mil, döküm mil, dentin pini, kompozit reçine.

Mevcut kuron veya köprüler için post yapımı birçok zor klinik vakanın çözümlenmesinde faydalı olur. Tatminkar bir kuron veya köprü çürük veya travma sonucu destek dişin kuron kısmının kaybı sonucu tutuculuğunu yitirir. Bu madde kaybına uğramış dişlerin onarımında kullanılacak üç değişik teknik üç değişik vakada ele alınmıştır.

Birinci vakada çürüğe bağlı olarak tutuculuğunu kaybetmiş bir köprünün destek dişi dentin pinleri ve kompozit reçine ile onarılmıştır.

İkinci vakada travmaya bağlı olarak destek dişteki madde kaybı sonucu tutuculuğunu kaybetmiş bir metal-seramik kuronun destek dişi standart mil ve kompozit reçine ile onarılmıştır.

Üçüncü vakada ise diş döküm post ile onarılmıştır. Bu üç yöntemin avantajı ve dezavantajları vardır. Dişhekimî vakaya göre bu tekniklerden herhangi birini seçebilir. Dentin pinleri ve standart mil kullanarak elde edilen postlar tutuculuğu bir seansta sağlarken, postlar için ise iki seans gerekir.

Key words : Post and core, prefabricated dowel, cast dowel, dentin pins, composite resins.

Constructions of post and dowels for teeth with existing artificial crowns or bridges can be a very convenient way to solve difficult clinical problems. A satisfactory crown or bridge can lose retention as a result of caries or trauma. Three different cases in which three different techniques of restoring the tooth substance has been reported.

In the first case bridge had lost retention due to caries. The tooth has been restored using pins and composite resin. In the second case a metaloceramic crown had lost retention due to trauma. The tooth has been restored using a prefabricated dowel and composite core.

In the third case the tooth has been restored by a cast post and dowel.

All three methods has its advantages and disadvantages. The dentist can select one of these methods for the specific case. Pin retained composite cores and prefabricated dowels has the advantage of restoring the lost retention in one appointment while cast dowels require two.

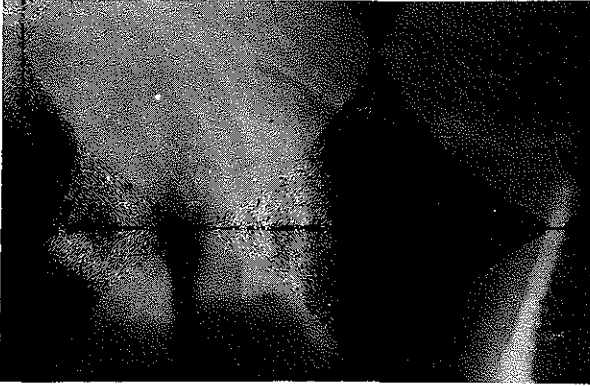
Mevcut restorasyonlar altındaki dişlerde çürük veya travmaya bağlı madde kaybı sonucu sabit protezlerin tutuculuğunun kaybedilmesi klinikte oldukça sık rastlanan bir durumdur. Mevcut olan restorasyonun dişte yapılacak tedaviyi takiben kullanılması tercih edilen bir yöntemdir. Böylece zamandan kazanılması yanı sıra ekonomik bir şekilde soruna çözüm bulunmuş olur. Bu tür bir işleme geçmeden önce dişte olan madde kaybının miktarı, dişeti seviyesinin altına inilip inilmediğine bağlı olarak değişik post yapım yöntemleri kullanılabilir. Madde kaybı dişeti seviyesinin altında ise sağlam doku bir operasyon ile açığa çıkarılır. Yapılacak post türü sağlam dokunun dişeti ile olan ilişkisine bağlıdır. Eğer sağlam doku dişeti seviyesinin üstünde ise den-

tin pinleri ile kompozit bir post veya kanal mili ile kompozit post veya döküm post ile diş yapısı tamamlanır (2, 10). Dişeti seviyesindeki madde kayıplarında döküm postlar kullanılması daha uygundur. Dentin pinleri veya mil-kompozitle yapılan postlar tek seansta tamamlanma avantajına sahiptir. Bu özellikle ön bölgedeki sabit restorasyonlarda hastanın estetiğinin tek seansta sağlanması açısından önemlidir (6, 7, 8).

VAKALAR

1. Vaka : 38 yaşında, daha önce yaptırmış olduğu üst sağ 5-7 arası altın-plastik köprüsünün düşmesi ile kliniğe baş vurdu. Yapılan ağız içi ve radyolojik muayenede kanal tedavisinin tatminkâr olduğu görüldü (Şekil 1). Mevcut köprünün estetiğinin ve kole uyumu-

* İ. Ü. Dişhekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi Ana Bilim Dalı, Çapa, İstanbul.

Şekil : 1

Şekil : 2

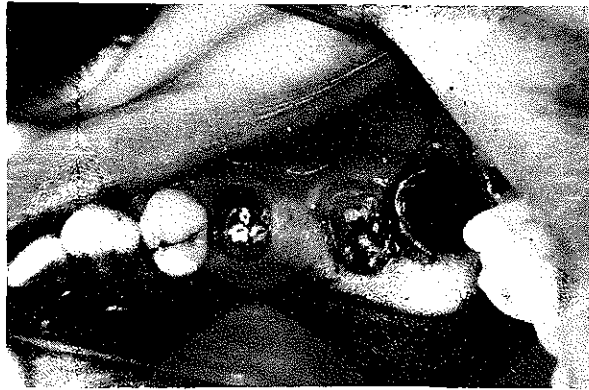
Şekil : 3

nun yeterli olduğu saptandı (Şekil 2). 2. Büyük azının restore edilerek köprünün tekrar kullanılmasına karar verildi. Bu amaçla dentin pini kompozit kullanıldı. Uygun yerlere rond frezle pin frezinin kaymasını önleye-

cek üç adet pin deliği açıldı (Şekil 3). Buralara pinler* yerleştirildi (Şekil 4). Köprünün 7 no'lu çapası yalıtılarak içine kompozit** yerleştirildi ve ağıza uygulandı. Kompozitin sertleşmesini takiben köprü yerinden çıkarıldı (Şekil 5) ve post üzerindeki fazlalıklar düzelterek yerine uygulandı (Şekil 6).

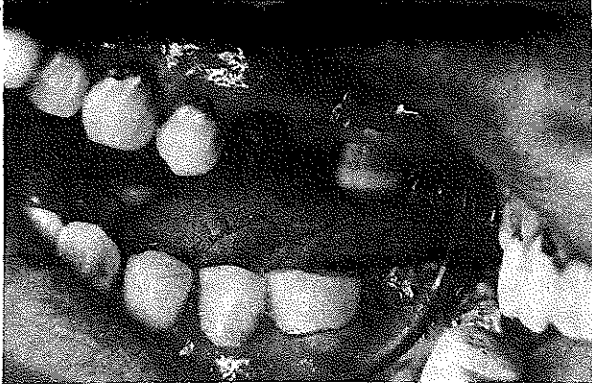
2. Vaka: 40 yaşında kadın, üst sağ santral dişindeki metal porselen kuronunun düşmesi şikayeti ile kliniğe başvurdu, dişin tamamlanması için prefabrike standart kanal mili*** kompozit** ile beraber kullanıldı. Kanal uygun boyutta genişletilerek 1.25 mm çapında kanal mili simante edildi (Şekil 7). Daha sonra mevcut kuronun içi yalıtılarak kompozit ile dolduruldu ve dişe yerleştirildi (Şekil 8). Hastanın ağız kapattırıldı. Kompozitin sertleşmesini takiben kuron çıkarıldı (Şekil 9), gerekli düzeltmeler yapılarak kuron yerine simante edildi (Şekil 10).

3. Vaka: 30 yaşında kadın, üst sağ kanin dişindeki kuronun düşmesi sonucu kliniğe başvurdu (Şekil 11). Yapılan muayenede dişin madde kaybının çok olduğu görüldü. Mevcut kuronun kole uyumunun yeterli olmasından dolayı tekrar bu kuronun kullanılmasına karar verildi. Kök kanalı hazırlandıktan sonra akrilik esaslı kendi kendine sertleşen ve artık bırakmadan yanan reçine**** ile kök kanalı ölçüsü alındı ve mevcut kuronun içinde yerleştirilerek kuronun iç konturlarına uygun bir post elde edildi (Şekil 12). Post döküldükten sonra kanaia simante edildi (Şekil 13). Post üzerindeki gerekli düzeltmeler yapılarak kuron yerine simante edildi (Şekil 14).

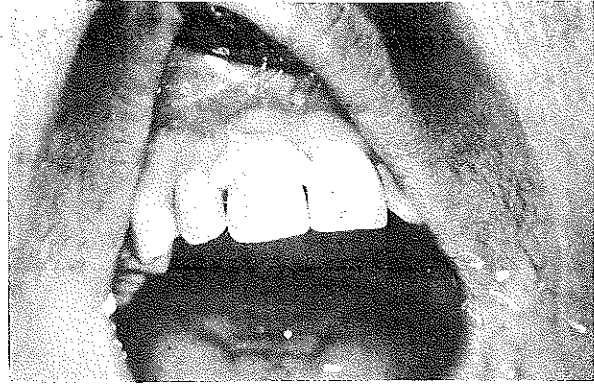

Şekil: 4

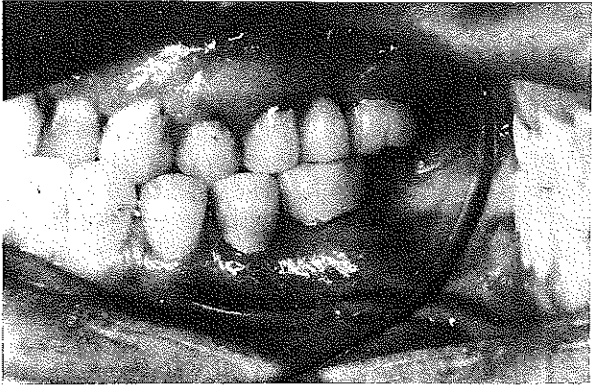
- * TMS Minim. Whaledent International, New York, N. Y.
- ** Adaptic, Johnson and Johnson, Dental Division, New Brunswick, N. J.
- *** Para-post, Whaledent International, New York, N. Y.
- **** Duralay, Deliance Dental Mfg. Co., Chicago, Il.

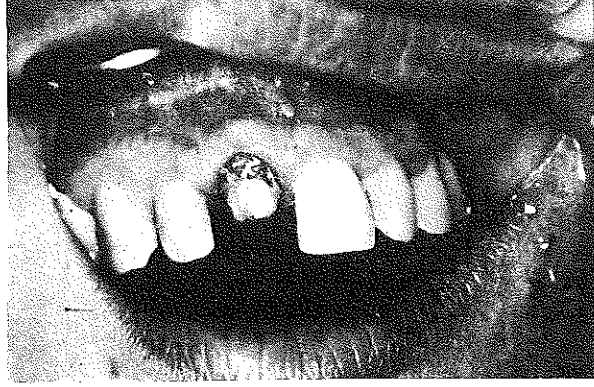
Şekil : 5

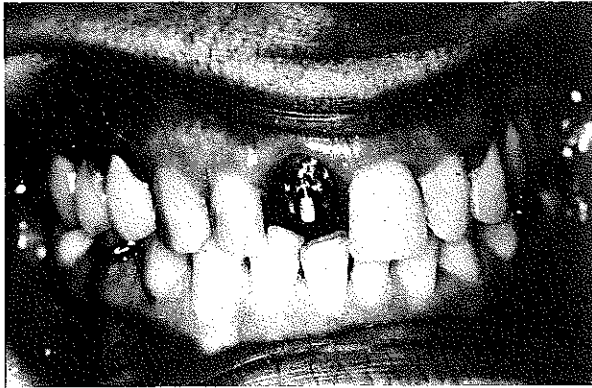
Şekil : 8

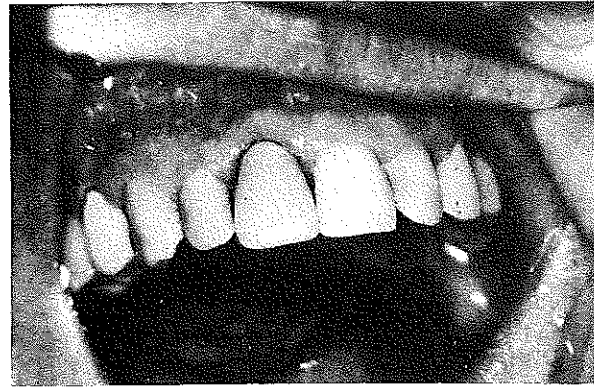
Şekil : 6

Şekil : 9

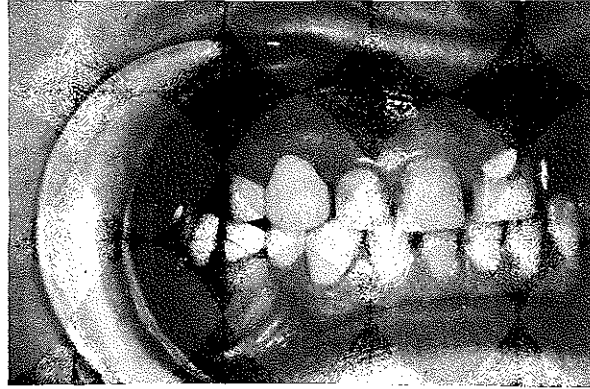
Şekil : 7

Şekil : 10

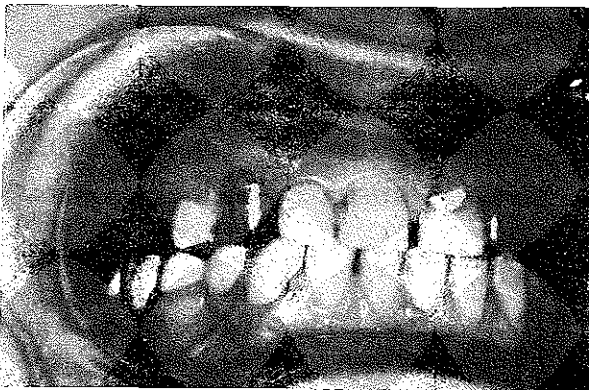
Şekil : 11

Şekil : 14

Şekil : 12

Şekil : 13

TARTIŞMA

Mevcut bir sabit restorasyonun altındaki destek dişte madde kaybı sonucu tutuculuğun azalması durumunda mevcut restorasyonun fonksiyon, estetik ve kenar uyumu tatminkar ise, tekrar kullanımı, sorunu ekonomik olarak çözümler. Dişteki madde kaybı pinlerle desteklenmiş kompozit postlarla veya döküm postlarla giderilebilir (6, 7). Kompozit postlarla işlem tek seansta tamamlanır. Kullanılan dentin pinlerinin ve standart kanal millerinin çevre dokularında oluşturduğu gerilimler dişin bütünlüğünü koruması açısından önemlidir (1, 9). Çevre dokularda en az stres oluşturacak pin seçilerek uygun şekilde yerleştirilmelidir. Gerilimlerin en aza indirgenmesinin istendiği durumlarda simante edilen pinler kullanılmalıdır (4, 12). Labiolingual dentin duvarının ince olduğu durumlarda pin kullanılmamalı ve döküm post yapılmalıdır. Yine aynı şekilde kalan kök duvarının ince olduğu durumlarda standart miller yerine döküm mil hazırlanmalıdır (9). Retansiyonu sağlamak için mil boyu en az taşıyacağı kuron boyu kadar olmalıdır (11). Pinlerin yerleştirilmesi esnasında ana hedef retansiyondan ziyade dişin bütünlüğünün korunması olmalıdır. Bu nedenle pinlerin yerlerinin özenle seçilmesi gerekir. Oluşacak stresleri en aza indirmek için pinlerin deliklerini açan kendi özel frezlerinin mümkün olduğunca keskin kenarlı olmalarına ve ortalama her 25 uygulama sonrasında değiştirilmelerine dikkat edilmelidir (3).

1. Vakamızda hastanın köprüsünün iyi durumda olmasından dolayı, 2. büyük azının onarılarak tutuculuğunun tekrar sağlanmasına karar verildi. Yapılan radyografik incelemede dişte başarılı bir kanal tedavisi olduğu görüldü. Yeterli miktarda sağlam dentin bulunması, madde kaybının kole seviyesinin üstünde olması dentin pini ile desteklenmiş kompozit post yapımına olanak sağladı. Bir duvarın mevcut olmasından dolayı

3 pin yerleştirildi. Pinler oklüzal kuvvetlerin dağılmasına yardım ederek dentine istenilen bölgelerde yük iletilmesine olanak verecek alanlarda kullanıldı (5).

2. Vakada hastanın tutuculuğunu kaybeden dişinin ön bölgede olması ve hastanın sosyal konumu gereği estetiğin çabuk sağlanması gerekiyordu. Dişin daha önce kanal tedavisi görmüş olmasından dolayı standart mil ile desteklenmiş kompozit post yapılarak mevcut porselen kuronun tutuculuğu sağlanarak işlem tek seansta tamamlandı.

3. Vakada kanin dişindeki fasetli kuron travmaya bağlı olarak tutuculuğunu kaybetmişti. Dişin labio-palatinal yönde yeterli dentin kalınlığının olmaması pin ile desteklenmiş kompozit post yapımına olanak vermiyordu. Hastaya döküm post yapılarak kuronun tutuculuğu sağlandı. Döküm millerin yapımı iki seans gerektirir. Bunun yanı sıra dökümde oluşacak hatalar ve

döküm kanalının mum makete birleşme yeri mevcut kuronun post üzerine ajüstesinde bazı sorunlar çıkarabilir. Vakada kanal ölçüsü ve post modelajı akrilik esaslı, kendi kendine sertleşen ve yandığında artık bırakmayan bir reçine ile yapılarak döküm safhasına kadar oluşacak deformasyonlar önlenmek istenmiştir.

SONUÇ

Madde kaybının onarılması mevcut restorasyonun tekrar kullanılması oldukça başarılı sonuçlar vermektedir. Bu amaçla değişik yöntemler kullanılır. Hangi metodun kullanılacağına vakaya göre karar verilmelidir. Seçilecek yöntem dişin bütünlüğünü tehlikeye sokmamalıdır. Dentin pini ile desteklenmiş postlar kullanım kolaylıkları ve tek seansta işlemin bitirilmesi açısından daha avantajlıdır.

KAYNAKLAR

1. Biedermann, K. G., Fehling, A. W. : Cement relief for cast dowelcores under existing crowns. *J. Prosthet. Dent.* 55 (4) : 530, 1986.
2. Caputo, A., Standlee, J. P. : Pins and post-Why, when and how. *Dent. Cl. of North Am.* 20 (2) : 299-311, 1976.
3. Dilts, W. E., Welk, D. A., Laswell, H. R., George, L. : Cracking of tooth structure associated with placement of pins for amalgam restorations. *JADA* 81 (2) : 387-391, 1970.
4. Evans, J. R., Wetz, J. H. : The pin-amalgam restoration. Part 1. A review. *J. Prosthet. Dent.* 37 (1) : 37-41, 1977.
5. Federick, D. : A marriage of convenience : Bonds of retention pins and composites. *J. Prosthet. Dent.* 57 (3) : 270-276, 1987.
6. Goldrich, N. : Construction of posts for teeth with existing restorations. *J. Prosthet. Dent.* 23 (2) : 172-176, 1970.
7. Haywood, V. B., Ricks, R. M., Wall, J. T. : A single appointment technique for reuse of a crown after tooth fracture. *J. Prosthet. Dent.* 55 (2) : 182-183, 1986.
8. Lovdahl, P. B., Nicholis, J. I. : Pin retained amalgam cores vs castgold dowel cores. *J. Prosthet. Dent.* 38 (5) : 507-514, 1977.
9. Miller, A. W. : Post and core systems : Which one is best? *J. Prosthet. Dent.* 48 (1) : 27-38, 1982.
10. Richardson, J. T., Sox, J. T. : Repair technique for a fractured crowned tooth, *J. Prosthet. Dent.* 37 (5) : 547-549, 1977.
11. Shillingburg, H. T., Kessler, J. C. : Restoration of the endodontically treated tooth. Quintessence Publishing Co., Inc. Chicago, Berlin, Rio de Janeiro, Tokyo, 1982.
12. Standlee, J. P., Collard, E. W., Caputo, A. A. : Dentinal defects caused by some twist drills and retentive pins. *J. Prosthet. Dent.* 24 (2) : 185-192, 1970.

YAZIŞMA ADRESİ :

Doç. Dr. EMİNE H. NAYIR

I.Ü. DİŞHEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

PROTETİK DİŞ TEDAVİSİ ANABİLİM DALI

ÇAPA-İSTANBUL